

Tilannepaikka turvallisemmaksi

Keski-Suomen pelastuslaitoksessa on viime vuosina panostettu työturvallisuuden parantamiseen onnettomuuspaikoilla. Uudessa, Seppälän asemalle sijoitetussa raivausyksikössä (RKS 115) on monipuolinen kalusto erityisesti liikenneonnettomuuspaikan työturvallisuutta ajatellen.

Vuonna 2013 aloittanut tieliikennepelastamisen kolmihenkinen työryhmä on ollut vahvasti mukana työturvallisuuden parantamisen suunnittelutyössä.

– Raivausyksikkö KS115 otettiin käyttöön vuoden 2016 loka-kuussa. Sitä ennen teimme hartiavoimin työtä selvittääksemme, mitä kyseisessä yksikössä todella tarvitaan, kertoo palomies **Samu Kemppi**.

– Kävin itse Ruotsissa ja Saksassa tutustumassa alan viimeisimpään tarjontaan ja vaihdoimme kokemuksia myös suomalaisten virkaveljien kanssa. Lopputuloksena

on nyt puoli vuotta käytössä ollut yksikkö, joka vielä kehittyy käyttökokemusten myötä.

Seppälässä sijaitseva yksikkö hälytetään vahvuudella 1+3 Jyväskylän alueella normaaleihin palo- ja pelastustehtäviin. Liikenneonnettomuuksiin, korkean paikan tehtäviin, vaarallisten aineiden torjuntaan ja pelastustehtäviin yksikkö osallistuu tarpeen mukaan koko Keski-Suomen alueella.

– Seppälän porukka on nyt koulutettu ja muut asemat ovat tutustuneet, sanoo Samu Kemppi.

– Seppälässä on vuosittain vajaa tuhat tehtävää. Edellisellä, nyt Saarijärvelle sijoitetulla vuosimallin 2009 raivausyksiköllä ajettiin yli 160 000 kilometriä.

Seppälässä on vuosittain vajaa tuhat tehtävää. Edellisellä, nyt Saarijärvelle sijoitetulla vuosimallin 2009 raivausyksiköllä ajettiin yli 160 000 kilometriä.”

KS115 otettiin käyttöön lokakuussa 2016.

KS115

Kalustoluettelo:

• Hydraulinen vinssi Bt

- vajjerilla

• Letku- ja suihkuputkikalustoa

- pääjohtoa 120m
- työjohtoa 240m
- käsisammuttimet
- ei letkukelaa

• Kemikaalintorjunta

- roiskesuojapuku 3
- kaasutiivis kemikaalisuojapuku 3
- vuodonpaikkaus
- keräily välineistöä

• Savunpoistovälineistöä

- iso savutuuletin [sähkö]
- pieni savutuuletin [akku]

• Liikennepelastamisen välineet

- pelastusvälinesarja [hydraulinen] Weber
- pelastusvälinesarja [akku] Weber
- työtasot 2
- liikennepelastamisen laukku

- tuentatangot henkilö- ja pakettiautot STAB-FAST ALU XL

- tuentatangot raskas-kalusto Resqtec Profix
- lämpöpuhallin
- kynnystuet
- liikenteen varoitus-sarja
- puukko- ja metalli-pyörösaha liikenne-pelastamiseen
- ketjuvetosarja
- raskaankaluston ankkurointisarja
- Ankkurointi- ja liinakalustoa

• Nostokalusto

- Resqtec nostotyynynt 2 sarja
- Resqtec nostotyynynt 4 sarja
- raskaan kaluston nosto-sarja tankolevittimeen
- Resqtec tuentaportaat ja tukipalasarjat

• Käsityökalut ja murtovälineet

- käsityökalut Makita
- työkalulaukku
- murtolaukku
- armatuurikalusto
- moottorisaha [akku]

- moottorilaikkuri

- moottorisaha

• Korkealla työskentely

- koripaarit ja köysikalusto

• Puhdas paloasema

- lisäilma- ja evakointi-varustekassit
- puhdas paloasema -suojapussit
- suodattimet ja suojaimet

• Mittaus ja muu välineistö

- lämpökamera
- monikaasumittari
- häkämittari
- ensivastevälineet
- tabletti johon CRS-ohjelmisto
- Auton rakenteissa automaattinen videokuvaus 180 astetta
- pintapelastusvälineet
- valaisinkalustoa, josta osa akkutoimisia.

Alusta:

- merkki Scania
- malli P410 CB4x4HHZ
- ohjaamon tyyppi CP31L
- vaihteisto Opticruise

Palomies Samu Kemppi, 34, K-SPela

Neljännän polven autoilijasta liikennepelastajaguruksi

Lievestuorelainen Samu Kemppi aloitti palokuntauransa 12-vuotiaana Lievestuoreen palokunnan nuoriso-osastossa. Täytettyään 18 hän siirtyi hälytysosastoon. Vahva autoilijasukutausta ja palokunta ovat yhdistyneet Samun elämässä kirjaimellisesti. Tänäpä hän on yksi arvostetuimpia liikennepelastamisen asiantuntijoita Suomessa.

Ei ole aivan jokapäiväistä tavata miestä, joka on äidin puolelta neljännen ja isän puolelta kolmannen polven autoilija. Vaikka Samu edelleen tarttuu silloin tällöin raskaan kaluston rattiin, päätyönään hänellä on kuitenkin palomiehen ammatti Keski-Suomen pelastuslaitoksella.

Sopimuspalokuntien koulutusjärjestelmän kurssit läpikäytyään Samu suoritti varusmiespalveluksensa Keuruulla suojelukoulussa, jossa hän toimi myös sammutus- ja pelastusyksiköiden apukouluttajana. Ammattikoulussa valinta oli luonnollisesti autopuoli ja yhdistelmäkortti oli taskussa 19 vuotiaana.

– Raskas kalusto tuli tutuksi tietysti jo koulussa, mutta päälle parikymppisestä aloin ajamaan perheemme kalustolla puutavaraa, kertoo Samu Kemppi.

– Palokuntahommat kuitenkin vetivät puoleensa ja vuonna 2006 valmistuin pelastajakurssilta Pelastusopistosta ja pääsin laitokselle töihin.

Vajaan kymmenen palvelusvuoden jälkeen Samu suoritti alipäällystökurssi. Opinnäytetyö käsitteli tietysti – raskaan kaluston pelastamistehtäviä.

Tänään Samu on Keski-Suomen pelastuslaitoksessa palomiehen virassa tehden kuitenkin suuren osan työajastaan esimiehen tuurauksia. Tätä kirjoitettaessa hän oli Ristonmaan asemalla ruiskumestarina.

– Haaveenani olisi jonain päivänä olla työvuoron esimies, ehkä sitten voisi olla päällystökurssin aika, kertoo Samu tulevaisuuden suunnitelmistaan.

– Lääkärivaimo ja yksi lapsi kotona Jyväskylässä vaikuttavat kuitenkin vahvasti tulevaisuuden valintoihin.

Liikennepelastaminen sydämen asiana

Samu Kempillä on jo sukutaustastaan johtuen vahva kytkös liikenteeseen ja erityisesti raskaaseen kalustoon. Palomiehen

Samu Kemppi

ammattissa hän on saanut toteuttaa ”sukuvikaansa”.

Tieliikennepelastamisen kouluttajakoulutus vuonna 2009 vei miehen mukanaan. Vuoden 2013 Heavy rescue –kurssi Ruotsissa ja Weberin kurssi vuonna 2015 Saksassa antoivat Samulle kansainvälistä näkökulmaa tieliikennepelastamiseen. Tänäpä Samu Kemppi kouluttaa oman talon väkeä ja toimii muun muassa pelastusyksiköiden johtajana. SPPL:n UATP-kiertuella hän on kouluttajana toukokuusta alkaen.

Vuodesta 2013 alkaen pelastuslaitoksella toiminut kehitystyöryhmä teki oman koulutusmateriaalin ja järjesti koulutuksen yli 140 ammatti- ja sopimushenkilölle Keski-Suomen pelastuslaitoksen alueella.

– Lisäksi lähiaikoina valmistuu laitoksemme vapaaehtoisille viikkoharjoituksiin tarkoitettu koulutuspaketti, jolla parannamme liikenteenohjauksen ja onnettomuuspaikan työturvallisuutta, päättää palomies Samu Kemppi.

Simo Tarvainen ehdottaa:

Liikenteenohjaus palokuntien lakisääteiseksi tehtäväksi

Koska poliisi ei kaikkialla kykene hoitamaan liikenteenohjausta, tulisi lakia muuttaa siten, että liikenteenohjaus olisi onnettomuustilanteissa pelastuslaitoksen tehtävä. Luonnollisesti tähän pitäisi yhteiskunnan osoittaa lisäresursseja, sanoo Keski-Suomen pelastuslaitoksen pelastusjohtaja Simo Tarvainen.

Hän ottaa esiin mielenkiintoisen vertauksen ensivasteen historiaan Suomessa.

– Katsotaanpa tuonne vajaan kolmenkymmenen vuoden taa.

Simo Tarvainen.

Pelastustoimi haki ensivasteesta lisätehtäviä itselleen ulkomaisten mallien mukaan juuri ennen lamakautta ja sen aikana. Näille tehtäville oli selkeää tarvetta, varsinkin maaseudulla, jossa ambulanssin tulo kesti pitkään. Mitään lisäresurssointia ei tullut mistään, koska lakia asiasta ei ollut. Ensivaste kuitenkin juurtui maahamme ja kattaa tällä hetkellä pääosan Suomen pinta-alasta. Ja lakipykälätkin ovat pääosin kunnossa.

Tarvainen painottaa vahvasti, että ilman lisäresurssointia yhteiskunnalta liikenteenohjainta ei saa säilyttää palokuntien vastuulle.

– Käytäntö on kuitenkin jo se, että pääosassa liikenneonnettomuuksia palokunnat hoitavat liikenteenohjauksen. Miksi ei virallistettaisi käytäntöä, kysyy Tarvainen.

Pelastusjohtaja on hyvin tyytyväinen laitoksensa aktiivisiin kehittäjiin.

– Se, että kehittäjämme, kuten esimerkiksi Samu Kemppe ovat kiinni käytännön työssä saa aikaan aivan erilaisia lopputuloksia kuin sellainen ryhmä, joka osallistuu esimerkiksi tkäytäntöön pelastustehtäviin harvemmin ja johtovuus- tuullisena. ”Sorvaaja tietää millä sorvilla tulee paras jälki.” Laitoksemme suhtautuu erittäin positiivisesti aktiiviseen työyhteisön, toimintapojen ja tekniikan kehittämiseen niin päätöisillä kuin sopimusasemilla, päättää pelastusjohtaja Simo Tarvainen.

Halikon VPK:

Liikenteenohjauksesta tilannepaikan liikenteen hallintaan

Salossa toimiva, Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen sopimuspalokunta Halikon VPK on erikoistunut tieliikennepelastamiseen. Yhtenä halikkolaisten motiivina erikoistumiseen on ollut vilkas Valtatie 1, joka kulkee Halikon läpi ja jonka läheisyydessä VPK:n pääasema sijaitsee.

Palokunnassa on viime vuosina paneuduttu liikennepelastamiseen muun muassa erilaisten kehittämisprojektien ja harjoitusten muodossa, ja yhteen sen tärkeistä osa-alueista, tilannepaikan liikenteenhallintaan.

– Liikenteenohjaus oli mielestämme liian suppea käsite ilmaisemaan sitä, mitä onnettomuuspaikalla pitää liikenteen suhteen ottaa huomioon ja toteuttaa. Otimmekin käyttöön käsitteen liikenteenhallinta, kertoo palokunnan koulutusmestari, vanhempi sammutusmies **Toni Lehtonen**, 45.

– Liikenteenhallintaan kuuluu kaikki ajoneuvo- ja kevytliikenteen järjestelyt onnettomuuspaikalla alkaen pelastusajoneuvojen ryhmityksestä aina tilanteen purkamiseen saakka.

Varsinais-Suomen pelastuslaitos on suhtautunut Halikon VPK:n erikoistumiseen periaatteessa positiivisesti, mutta vasteiden määrittelyssä olisi Lehtosen mukaan parantamisen varaa.

– Ihmettelemme, miksi moottoritielähdöt ovat yksikkölähtöjä, vaikka kyseessä on aina vaarallinen työympäristö, jossa liikenteenhallinta on äärimmäisen tärkeässä osassa. Moottoritie on periaatteessa oma riskikohteensa siinä missä jokin tuotantolaitos. Lisäksi Halikossa on pohdittu varoitustaulun hankkimista pääaseman toisen

sammutusauton katolle.

– Pelastuslaitokselta ohjattiin ainakin toistaiseksi pidättäytymään hankkeesta hieman jo ikääntyneen “kakkossammutusautomme” osalta, kertoo Toni Lehtonen

Kolmen aseman VPK

Halikon VPK:lla on kolme paloasemaa: Pääpaloasema on Märynummella vajaa kaksi kilometriä Valtatie 1:n pohjoispuolella. Asemalla on kaksi sammutusautoa, säiliöauto ja kaksi miehistöautoa, joista toinen toimii ensivasteyksikkönä.

Vaskion asema sijaitsee tien 224 varrella noin seitsemän kilometriä Märynummelta pohjoiseen.

Asemalla on sammutusauto. Halikon eteläosassa sijaitsevalla Kokkilan asemalla on sammutusauto, joka toimii samalla myös ensivasteyksikkönä sekä vene meritoimintaa varten.

– Palokuntamme hälytysosaston vahvuus on 36, joista 20 on aktiivisia. Yksikönjohtajia meillä on 12. Hälytyskelpoisten keski-ikä on 40 vuotta, kertoo koulutuspäällikkö **Aleksi Peurala**, joka on ollut vahvasti mukana palokunnan pitkäjänteisessä kehittämisessä.

– Liikenteenhallinnan lisäksi olemme erikoistuneet korkean paikan työskentelyyn. Ja tietysti palokunnan perustehtävät ovat hallinnassa.

Aleksi Peurala ja Toni Lehtonen.